

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	22

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	13

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2:İdari Personel Sayıları 2021	3
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu 2021	4
Tablo 4:2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5:Üniversitede Bütçe dışı Kaynak Kullanımı Tablosu	5
Tablo 6:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	7
Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7
Tablo 10:2021 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	7

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliđi
BAP	Bilimsel Araştırma Projesi
BMKYS	Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması
2. Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin İlgili Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi
3. Döner Sermaye İşletmesinin Ödemesi Gereken Elektrik Faturalarının Üniversite Özel Bütçesinden Ödenmesi
4. Üniversite Tarafından Kiraya Verilen İşletmelerin Ruhsat Almadan Çalışmasına Karşın Sözleşme Hükümlerinin Uygulanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Kafkas Üniversitesi 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı kanunla kurulmuştur. Üniversitenin fiziki yapılanması, Atatürk Üniversitesine bağlı olarak kurulan Kars Veteriner Fakültesi ve Kars Meslek Yüksek Okulu ile birlikte öğrenci yurdu, misafirhane gibi birimlerin de bulunduğu Sukapı yerleşkesinin Üniversiteye devri ile başlamıştır.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kafkas Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Kafkas Üniversitesi bünyesinde merkezi Kars olmak üzere 4 ayrı Kampüste 11 fakülte, 3 yüksekokul, 1 konservatuar, 3 enstitü, 9 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Merkez Kampüste 10 fakülte, 1 yüksekokul, 3 Enstitü, 7 meslek yüksekokulu, Dereiçi Kampüsünde 1 konservatuar, Sarıkamış Kampüsüne 1 fakülte 1 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu, Kağızman Kampüsünde 1 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Kafkas Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1:Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• İç Denetim Birimi• Genel Sekreterlik<ul style="list-style-type: none">• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü• Yazı İşleri Müdürlüğü	<p>Fakülteler (11)</p> <ul style="list-style-type: none">• Diş Hekimliği Fakültesi• Dede Korkut Eğitim Fakültesi• Fen-Edebiyat Fakültesi• Güzel Sanatlar Fakültesi• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• İlahiyat Fakültesi• Mühendislik Mimarlık Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> • Hukuk Müşavirliği • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Sivil Savunma Uzmanlığı • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlık Bilimleri Fakültesi • Sarıkamış Turizm Fakültesi • Tıp Fakültesi • Veteriner Fakültesi • Enstitüler(3) <ul style="list-style-type: none"> • Fen Bilimleri Enstitüsü • Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Sosyal Bilimler Enstitüsü • Yüksekokullar (3) <ul style="list-style-type: none"> • Kağızman Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu • Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Y.O • Yabancı Diller Yüksekokulu • Konservatuvarı(1) <ul style="list-style-type: none"> • Devlet Konservatuvarı • Meslek Yüksekokulları (9) <ul style="list-style-type: none"> • Adalet Meslek Yüksekokulu • Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu • Kağızman Meslek Yüksekokulu • Kars Meslek Yüksekokulu • Kazım Karabekir Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu • Sarıkamış Meslek Yüksekokulu • Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu • Susuz Meslek Yüksekokulu • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (28 adet) ile Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
--	---

Üniversitede 2021 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1990'dır. Bu personelin 889'u kadrolu akademik personel, 18'i yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 363'ü idari personel, 117'si sözleşmeli idari personel ve 603'ü işçi kadrosunda idari personeldir.

Tablo 2:İdari Personel Sayıları 2021

Hizmet Sınıfı	Dolu	Boş	Toplam
Genel İdare Hizmetleri	202	231	433

Sağlık Hizmetleri	64	187	251
Teknik Hizmetleri	78	49	127
Avukatlık Hizmetleri	2	1	3
Din Hizmetleri	1	1	2
Yardımcı Hizmetler	16	31	47
Toplam	363	500	863

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 2021

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam Zamanlı	Yarı Zamanlı
Profesör	90	37	127	90	-
Doçent	111	50	161	111	-
Dr. Öğretim Üyesi	256	142	398	256	-
Öğretim Görevlisi	187	47	234	187	-
Araştırma Görevlisi	245	86	331	245	-
Toplam	889	335	1.251	889	-

Üniversitenin Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Kafkas Üniversitesine 287.632.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 84.911.187,00 TL ödenek eklemesi yapılmış 28.108.528,00 TL ödenek ise yıl içinde düşülmüştür. Buna göre toplam tahsis edilen ödenek tutarı 344.434.659,00 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın 337.573.686,70 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %98 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4:2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	185.023.000,00	206.197.440,00	205.202.325,64	99	61
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	25.948.000,00	29.479.997,00	29.468.033,40	99	9
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	26.147.000,00	34.995.422,00	30.631.250,83	87	9
05-Cari Transferler	6.362.000,00	15.024.800,00	14.853.715,23	98	4
06-Sermaye Giderleri	44.152.000,00	58.737.000,00	57.418.361,60	98	17
Toplam	287.632.000,00	344.434.659,00	337.573.686,70	98	100

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında harcama tutarının, başlangıç ödeneğinin %17,36 oranında üzerinde olduğu görülmüştür. Bu oran, personel giderlerinde %10,90, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %13,56, mal ve hizmet alım giderlerinde %17,15, cari transfer giderlerinde %133,47; sermaye giderlerinde ise %30,04 oranında artış olarak gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede 2021 yılı için bütçe dışı kaynak kullanımı aşağıdaki tablodadır.

Tablo 5:Üniversitede Bütçe dışı Kaynak Kullanımı Tablosu

BÜTÇE DIŞI KAYNAK ADI	TUTAR
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri	712.910,05 TL
Erasmus Değişim Programı	168.180,36 Avro
Mevlana Değişim Programı	-
Farabi Değişim Programı	-
AB hibe	23.792,88 Avro
Diğer (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)	-
BÜTÇE DIŞI KAYNAK TOPLAMI	712.910,05 TL 191.973,24 Avro

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 6:2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.538.000,00	7.393.858,11	87	2
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	270.541.000,00	306.830.522,55	113	95
05-Diğer Gelirler	8.553.000,00	9.144.465,40	107	3
Toplam	287.632.000,00	323.368.846,06	112	100

2021 yılında bütçe gelirleri, gelir tahmininin yaklaşık %12 üstünde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri tahminin %13 altında, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler tahminin %13 üstünde, Diğer Gelirler ise tahminin %7 üstünde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	144.777.564,56	160.377.765,28	205.202.325,64	11	28
SGK Devlet Prim Giderleri	20.243.295,17	22.133.988,91	29.468.033,40	9	33
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.192.669,09	26.661.755,64	30.631.250,83	-2	15
Faiz Giderleri	-	-	-	-	-
Cari Transferler	4.931.429,72	5.483.479,22	14.853.715,23	11	171
Sermaye Giderleri	26.444.261,20	18.538.954,04	57.418.361,60	-30	210
Sermaye Transferleri	-	-	-	-	-
Toplam	223.589.219,74	223.195.943,09	337.573.686,70	-0,17	51

Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.258.302,48	6.806.027,51	7.393.858,11	-6	9
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	204.311.875,00	223.823.451,00	306.830.522,55	10	37
Diğer Gelirler	6.779.214,89	9.076.138,97	9.144.465,40	34	1
Sermaye Gelirleri	-	-	-	-	-
Toplam	218.349.392,37	239.705.617,48	323.368.846,06	10	35
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	3.718,50	38.441,88	434.761,47	934	1031
Net Toplam	218.345.673,87	239.667.175,60	322.934.084,59	10	35

Dönem net faaliyet geliri 330.419.706,27 TL, faaliyet gideri ise 305.100.261,45 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını 25.319.444,82 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
305.100.261,45	330.854.467,74	434.761,47	330.419.706,27	25.319.444,82

Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de üniversite kaynakları arasında yer almaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin 2021 yılı geliri 98.131.278,91 TL, faaliyet gideri ise 97.371.464,84 TL gerçekleşmiştir. İşletme, dönemi 759.814,07 TL net karla tamamlamıştır.

Tablo 10:2021 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Döner Sermaye Geliri	Döner Sermaye Gideri	Kar
98.131.278,91	97.371.464,84	759.814,07

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme/sosyal tesis işletmesi bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,

- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bunlar olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu

İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda, 2021 yılsonu itibariyle, aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin kısmen de olsa sağlandığı,

Kurum personelinin bir kısmı tarafından “Etik Sözleşmesi”nin imzalandığı,

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,

Yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği,

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemalarının çıkarıldığı,

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren 2021 yılı idare faaliyet raporunun mevcut olduğu, yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve mevzuatta öngörülen süre içerisinde kurum web sayfasında yayımlandığı,

Kurum stratejik planının; katılımcı yöntemlerle, İdare bütçesinin stratejik plan ve performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlandığı,

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (md 63,64), İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar, Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu tarafından Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve İç denetim birimi işbirliği ile üniversite yöneticilerine stratejik planda belirlenen amaç ve hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi için her yıl bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi ve her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflere yönelik risklerin tespit edilmesi, raporlanması ve tedbirlerin alınması için Risk Belirleme Ekibi oluşturulmasının planlandığı ancak bu eylemlerin gerçekleştirilemediği,

“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin

gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar'da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönergesi hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve kurum web sayfasında yayımlandığı,

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunduğu,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmediği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapılmadığı ve dolayısıyla raporlanmadığı,

Yılda en az bir kez değerlendirilmesi gereken iç kontrol sisteminin değerlendirilmediği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlenmediği,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunun değerlendirildiği ve rapora ilişkin güncellemelerin üst yöneticinin onayına sunulduğu,

3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen Üniversitede 1 iç denetçi kadrosunun dolu bulunduğu, teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi bulunduğu, ilgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği

anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kafkas Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması

Kafkas Üniversitesi tarafından desteklenen bilimsel araştırma projelerinin izlenmesinde 962 Bilimsel Projeler Hesabı ve 963 Bilimsel Projeler Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner Sermaye" başlıklı 58'inci maddesine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 30.11.2006 tarih ve 20017 sayılı yazısı ile uygun görüş alınarak çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Muhasebe Yönergesi'nin "Hesap planı" başlıklı 7'nci maddesinde belirtilen "*Yükseköğretim Kurumlarına ait hesap planı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 44'üncü maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan aşağıdaki hesaplardan oluşur.*" hükmü gereğince "Diğer Nazım Hesaplar" başlığı altında "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesapları düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelere uygun olarak, üniversitelerde araştırma kapsamında desteklenen projeler için ayrılan ödenek tutarlarının birim bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödeneklerin "962 Bilimsel Projeler Hesabı" ile "963 Bilimsel Projeler Karşılığı" hesaplarında izlenmesi gerekmektedir.

Araştırma projelerinden desteklenmesine karar verilenler için ayrılan ödenek tutarları ve bu projelere verilen ek ödenekler 962 Bilimsel Projeler Hesabına borç, 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

Kaydedilen tutarlardan yapılacak cari harcamalar/makine teçhizat alımları bir taraftan

630 Giderler Hesabına ya da varlık alımlarına ilişkin olanlar ilgili varlık hesabına borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilirken, söz konusu tutarlar aynı zamanda 962 no.lu hesaba alacak, 963 no.lu hesaba borç kaydedilir. Aynı şekilde Üniversitenin ilgili kurulları tarafından desteklenmesi iptal edilen bilimsel araştırma projelerinin bütçelerinde kalan tutarlar 962 no.lu hesaba alacak, 963 no.lu hesaba borç kaydedilir.

Yapılan incelemede; Üniversitede gerçekleştirilen Bilimsel Araştırma Projeleri için 2021 yılı içerisinde toplam 1.245.292,62 TL tutarında harcama yapılmasına karşın bu tutarların 962 Bilimsel Projeler Hesabı ve 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından bilimsel araştırma projelerinde kullanılan tutarların 2022 yılı itibariyle söz konusu hesaplarda izlendiği belirtilmişse de yapılacak düzeltme kaydının 2021 yılı mali tablolarında hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca bilimsel araştırma projelerinden yapılan harcamaların nazım hesaplarda izlenmemesi, Üniversitenin bilimsel araştırma projeleri kapsamındaki faaliyetlerinin sağlıklı bir şekilde izlenmesine engel teşkil etmektedir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin İlgili Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlara ait kayıtlı değerlerin ve kira gelirlerinin, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 533'üncü maddesinde yer alan düzenleme çerçevesinde, 990 Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı ve 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Genel Muhasebe Yönetmeliği'nin "Nazım Hesaplara İlişkin İlkeler" başlıklı 12'nci maddesinin (a) bendinde nazım hesaplara ilişkin temel ilke şu şekilde tanımlanmıştır:

"Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere nazım hesaplar kullanılır."

24.02.2018 tarih ve 30342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 69'uncu maddesinde; Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 533'üncü maddesinden sonra gelmek üzere, kiraya verilen veya irtifak hakkı tesis edilen maddi duran varlıkların kira gelirlerinin 993

numaralı nazım hesapta, bu maddi duran varlıklara ait kayıtlı değerlerin ise 990 numaralı nazım hesapta takip edilmesi hususu düzenlenmiştir.

İlgili mevzuat hükümlerine göre kira sözleşmeleri, sözleşme sonuna kadar kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen veya İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında izlenecektir. Söz konusu sözleşmeler çerçevesinde elde edilen kira gelirleri de 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı'na kaydedilerek izlenecektir. 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı da yapılacak işlemlerin karşılık hesabı olarak kullanılacaktır.

Kafkas Üniversitesinin 2021 yılı Aralık ayı Mizanına göre kiralanan taşınmazlara ait kira gelirleri 993 numaralı nazım hesapta, bu taşınmazların kayıtlı değerleri ise 990 numaralı nazım hesapta takip edilmemiştir.

İdare tarafından söz konusu hesapların 2022 yılı içerisinde kullanılacağı belirtilse de hatalı işlem 2021 yılı sonu itibarıyla devam etmektedir.

Kiralanan veya irtifak hakkı kurulan taşınmazların kayıtlı değerlerinin ve bu taşınmazlara ait kira gelirlerinin Yönetmelikte belirtilen nazım hesaplarda takibinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmesinin Ödemesi Gereken Elektrik Faturalarının Üniversite Özel Bütçesinden Ödenmesi

Döner sermaye işletmesi tarafından ödenmesi gereken Kafkas Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinin elektrik giderlerinin üniversite özel bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (b) bendinde; döner sermaye işlemlerinden tahsil edilen gelirin belirli bir oranının; ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı maddenin (i) bendinde; *“Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.”* hükmü yer almaktadır.

Ayrıca 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesine

istinaden hazırlanan 2021-2023 yılı Bütçe Hazırlama Rehberi'nin "Genel İlkeler" başlıklı 7'nci maddesine göre; döner sermaye gelirleri ile bütçe kaynakları birlikte kullanılarak yürütülen hizmetlerde, döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar için bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağı ifade edilmiştir.

İdare tarafından; Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezinin mevcut bütçesiyle öncelikli sağlık hizmetlerini yerine getirmekte zorluk çektiği, bu hizmetlerin aksatılmamasına yönelik elektrik sarfiyat bedeli Rektörlük oluru sonrasında ödendiği, söz konusu ödemenin döner sermaye bütçesinin nakit sıkıntısının aşılmasına kadar geçici süreli olduğu, hastanenin döner sermaye bütçesinin gelirlerinin artırılmasına yönelik orta ve uzun vadeli yapılan planlar sonucunda tüm giderlerinin döner sermaye bütçesinden karşılanacağı belirtilse de hastaneye ait elektrik faturalarının üniversite özel bütçesinden ödenmesi yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla döner sermaye işletme birimine ait elektrik giderlerinin döner sermaye işletmesi tarafından karşılanması gerekmektedir.

BULGU 4: Üniversite Tarafından Kiraya Verilen İşletmelerin Ruhsat Almadan Çalışmasına Karşın Sözleşme Hükümlerinin Uygulanmaması

Üniversite tarafından kiraya verilen işletmelerin, işletme ruhsatı almadan çalışmasına karşın kira sözleşmelerinde belirtilen sözleşme hükümlerinin uygulanmadığı görülmüştür.

Üniversite ile üniversiteye ait işletmeleri kiralayanlar arasında akdedilen kira sözleşmelerinde aynen;

"Madde 11-

(...)

Kiracının; fesih talebinde bulunması, kira dönemi sona ermeden faaliyetini durdurması, kiralananı amacı dışında kullanması, taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi, işletme ruhsatı alamaması, her ne sebeple olursa olsun işletme ruhsatının iptal edilmesi veya üst üste iki taksidin vadesinde ödenmemesi hâllerinde kira sözleşmesi, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 62 nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın idarece feshedilerek, kesin teminatı gelir kaydedilir ve tarım arazilerinin kiraya verilmesine ilişkin sözleşmeler hariç cari yıl kira bedelinin yüzde yirmi beşi tazminat olarak tahsil edilir. Sözleşmenin feshedildiği tarihten sonraki döneme ilişkin varsa kira bedeli öncelikle kiracıdan alınacak tazminata mahsup edilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre kiracıların, işletme ruhsatlarını alıp almadıklarının Üniversite tarafından

takip edilmesi ve ruhsat alamayan işletmelere ait kira sözleşmelerinin feshedilerek kesin teminatlarının gelir kaydedilmesi ayrıca cari yıl kira bedellerinin yüzde yirmi beşinin tazminat olarak alınması gerekmektedir.

Öte yandan, 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde;

"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır." hükmü getirilerek her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; üniversite tarafından kiraya verilen işletmelerin işletme ruhsatını almadığı buna karşın sözleşmede yer alan hükümlerin uygulanmadığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından kiraya verilen işletmelerin ruhsat kontrollerinin yapılacağı ve ruhsat almalarının sağlanacağı belirtilse de 2021 yılı sonu itibariyle sözleşmelere aykırılık teşkil eden husus devam etmektedir.

Bu itibarla söz konusu işletmelerin; işletme ruhsatlarını almalarının sağlanması, ruhsat alamamaları durumunda ise kira sözleşmelerinde belirtilen hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KAFKAS ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	22
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	24
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	24
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	24
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	25
6. DENETİM BULGULARI.....	25
7. EKLER.....	34

KISALTMALAR

- EKAP** Elektronik Kamu Alımları Platformu
DMİS Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Varlık Kayıtlarına Alınmaması
2. Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması

B. Diğer Bulgular

1. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
2. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması
3. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinden Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi
4. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapıtırılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 ve 58'inci maddeleri ile 18.6.2020 tarihli ve 31159 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanan Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği hükümleriyle faaliyetine devam etmektedir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 2'nci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, panel, sempozyumlar düzenlemek, her seviyede kurslar açmak,

b) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak, açılmış ve açılacak olan her türlü sağlık hizmetleriyle ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

c) Her türlü basım ve yayım işlerini yapmak,

d) Mevcut fiziki kapasitesi değerlendirilerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak, satmak ve bunun için gerekli satış ve teşhir yerleri açmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 1 idari memur ve 2 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 1 idari memur ve 1 sürekli işçinin kadroları özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 2 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 154.719.000,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2021 bütçe gideri 97.371.464,84 TL, bütçe geliri ise 98.131.278,91 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 10.000,00 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 7.103.437,62 TL'dir.

2021 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 98.131.278,91 TL, gider toplamı 97.371.464,84 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 759.814,07 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye Tarafından Üretilen ve Satışı Yapılan Muhtelif Emtianın Varlık Kayıtlarına Alınmaması

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından satılmak üzere yapılan canlı hayvan üretiminin taşınır kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 152 Mamuller

Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren “Hesabın niteliği” başlıklı 131’inci maddesinde, 152 No.lu Mamuller Hesabının, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışı hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı; “Hesabın işleyişi” başlıklı 132’nci maddesinde ise üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına alacak kaydedileceği, maliyet dönemi sonlarında yarı mamul hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 No.lu Hesaba alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede ise, Döner Sermaye İşletmesi veterinerlik biriminde 2021 yılında canlı hayvan üretimi yapıldığı ve bu emtiadan toplam 361.135,98 TL’lik satış yapıldığı, bunların maliyet hesaplamaları yapılarak 151-Yarı Mamuller-Üretim Hesabına ve sonrasında 152-Mamuller Hesabına kaydedilmediği, dolayısıyla İşletmenin 2021 yılı Bilançosunda bu hesapların yer almadığı görülmüştür.

İdare tarafından üretimi gerçekleştirilen canlı hayvanların muhasebe kayıtlarının 01.01.2022 tarihi itibarıyla söz konusu hesaplara yapılmaya başlandığı belirtilse de bu işlemin 2021 yılı mali tablolarında hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Netice olarak, satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde ilgili hesaplarda izlenmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru bilgi verebilmesinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Genel Yönetim Giderleri Hesabına Kaydedilmesi Gereken Harcamaların Farklı Hesap Kodlarında Yer Alması

Döner Sermaye İşletmesinin; döner sermayeden yapılan ek ödemeler, yakacak alımları gibi 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabını ilgilendiren harcamalarının 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Döner Sermaye İşletmesi Bütçe Muhasebe Yönetmeliğinin “740 Hizmet üretim maliyeti hesabı” başlıklı 496’ncı maddesinde; 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılı muhasebe kayıtları incelendiğinde; yukarıda belirtilen harcamaların 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında yer aldığı görülmüştür. Oysa

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının açıklandığı, Yönetmeliğin 517'nci maddesinde bu hesabın işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve personel, idare hizmetleri, büro hizmetleri gibi üretilen veya satılan malın maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan genel mahiyetteki giderlerin izlenmesi için kullanılacağı, ayrıca 518'inci maddesinin (3) no.lu fıkrasına göre de personele her ne ad altında olursa olsun katkı payı olarak yapılan ödemelerin bu hesaba borç, kesintilerin ilgili hesaplara, ödenmesi gereken tutarın 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Mevzuatta belirtilen nedenlerle hizmet üretim faaliyetiyle alakası olmayan söz konusu harcamaların bu hesaba kaydı gerekmektedir.

Yönetmeliğin “Gelir Tablosu Hesaplarına İlişkin İşlemler” başlıklı Onuncu Bölümünde de, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerini tasnifli bir şekilde izlemesi ve dönemin kesin sonuçlarını belirlemesi için kullanılacağı gelir tablosu hesapları düzenlenmiştir.

Bu bölümde, yılsonunda 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabının 771 Genel Yönetim Giderleri ve 632 Genel Yönetim Giderleri Hesabına, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ile 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabına aktarılmasına ilişkin hesap kayıtları yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümleri gereği söz konusu işlemlerin 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmesi nedeniyle bu hesapların dönem sonlarında kapanış kayıtlarıyla devredildiği 622 Satılan Hizmet Maliyeti ve 632 Genel Yönetim Giderleri hesaplarında da hataya neden olunmakta, Kurumun gelir tablosu gerçek durumu yansıtmamaktadır.

İdare tarafından hatanın DMIS'den (Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi) kaynaklandığı ve DMIS'in mevzuata uygun olarak muhasebe kaydı yapılmasına imkan vermediği belirtilse de devam eden uygulama yukarıda ayrıntılarıyla açıklanan mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmekte olup 2021 yılı mali tablolarında hataya sebep olmaktadır.

Bu itibarla döner sermayeden yapılan ek ödemeler, yakacak alımları gibi 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabını ilgilendiren harcamalar için 770 kodlu “Genel Yönetim Giderleri Hesabının” kullanılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2021 yılı içerisinde vadeli mevduatlardan faiz geliri elde ettiği ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelir tablosu ilkeleri" başlıklı 35'inci maddesinde; gerçekleşen gelirlerin olduğundan fazla gösterilemeyeceği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Gayrisafılık ilkesi" başlıklı 54'üncü maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça gayrisafi olarak kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 102 Bankalar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın işleyişi" başlıklı 74'üncü maddesinde; banka tarafından hesaplanıp muhasebe biriminin hesabına kaydedildiği bildirilen faiz gelirlerinden tevkifat tutarları düşüldükten sonra kalan kısmın bu hesaba, faiz gelirlerinden yapılan tevkifatların ise 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642 Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Kafkas Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2021 yılı vadeli mevduat hesaplarından elde ettiği faiz gelirleri toplamının brüt olarak 139.052,29 TL (120.915,03x1,15) olduğu, ancak 642 Faiz Gelirleri Hesabının, brüt faiz gelirlerinden stopaj tutarlarının düşülmüş haliyle 120.915,03 TL alacaklandırıldığı tespit edilmiştir.

Bu uygulama sonucunda 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar ve 642 Faiz Gelirleri Hesabının muhasebe kayıtlarında 18.137,26 TL tutarında eksik görüldüğü saptanmıştır.

İdare tarafından yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibariyle devam etmektedir.

Sonuç olarak, tahakkuk eden faiz gelirlerinin, stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutarı üzerinden 642 Faiz Gelirleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Döner Sermaye İşletmesi tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi uyarınca parasal limitler dahilinde yapılan alımlarda yüklenicilere yasaklılık sorgulamasının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5. maddesinin dördüncü fıkrasında; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği; ancak, anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda ise, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kurumun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ düzenlemesinden de anlaşılacağı üzere; doğrudan temin ile alım yapıldığı takdirde kural olarak, alım yapılacak kişi hakkında yasaklılık teyidi yaptırılmamaktadır. Ancak bunun istisnası, Kanun'un 22/d maddesi ile düzenlenen parasal limitler dahilinde yapılan alımlardır. İlgili (d) bendi uyarınca alım yapıldığı takdirde, Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden yasaklılık teyidi gerçekleştirilmeli, yapılacak sorgulama sonucunda yasaklı olduğu belirlenen gerçek veya tüzel kişilerden alım yapılmamalıdır.

Yapılan incelemede, Döner Sermaye İşletmesi tarafından Kanun'un 22/d maddesi uyarınca gerçekleştirilen alımlarda yasaklılık teyidinin yapılmadığı görülmüştür.

İdare tarafından 2022 yılı başından itibaren yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edildiği belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibarıyla devam etmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesi kapsamında yapılan alımlarda Kamu İhale Kurumunun internet sayfasından yasaklılık teyidinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformu Üzerinden Kamu İhale Kurumuna Bildirilmemesi

Döner Sermaye İşletmesi tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda EKAP'a kayıt zorunluluğunun yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun uygulanmasında karşılaşılan tereddütlere açıklık getirilmesi ve bu hususlarda uyulması gerekli esasların belirlenmesi için çıkarılan Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesinde;

"Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar 'Doğrudan Temin Kayıt Formu' doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Bu hüküm gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınması gerekir. İşletme tarafından doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuatta öngörüldüğü şekilde Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesinin kontrol riski oluşturacağı söz konusu Platforma giriş işlemlerinin düzenli olarak yapılması için Kamu İdaresinin gerekli tedbirleri almasının önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Döner Sermaye İşletmesince doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen alımlarda yukarıda aktarılan Tebliğ düzenlemesine riayet edilmediği ve söz konusu alımların EKAP üzerinden kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

İdare tarafından 2022 yılı başından itibaren yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edildiği belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibarıyla devam etmektedir.

Sonuç olarak mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesi amacıyla, tüm birimlerin doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği alımları istisnasız bir şekilde "Doğrudan Temin Kayıt Formu"nu doldurarak EKAP üzerinden kayıt altına alması gerekmektedir.

BULGU 4: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapıtırılmaması

Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesinde görev yapan personelden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde;

“Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Bu sigorta priminin yarısı kendileri tarafından, diğer yarısı döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödenir.

Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan veya mesleklerini serbest olarak icra eden tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, tıbbi kötü uygulama sebebi ile kişilere verebilecekleri zararlar ile bu sebeple kendilerine yapılacak rücuları karşılamak üzere mesleki malî sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır.

Zorunlu mesleki malî sorumluluk sigortası, mesleklerini serbest olarak icra edenlerin kendileri, özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışanlar için ilgili özel sağlık kurum ve kuruluşları tarafından yaptırılır.

Özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışanların sigorta primlerinin yarısı kendileri tarafından, yarısı istihdam edenlerce ödenir. İstihdam edenlerce ilgili sağlık çalışanı için ödenen sigorta primi, hiçbir isim altında ve hiçbir şekilde çalışanın maaş ve sair malî haklarından kesilemez, buna ilişkin hüküm ihtiva eden sözleşme yapılamaz.

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esasları Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir. Bu maddedeki zorunlu sigortalı yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beşbin Türk Lirası idari para cezası verilir,”

21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazetede Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ'in “Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi” başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık

mevzuatına göre uzman olanlar, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır”

hükümleri yer almaktadır.

Bu mevzuat hükümlerine göre Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, dış tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırımları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Yapılan incelemede; Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan sigorta kapsamındaki 67 personelden 20'sinin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür. Döner sermaye bütçesi içerisinde sigorta prim geri ödemesi tespit edilemeyen personel varsa sigorta poliçesi yaptırdığına ilişkin kanıtlayıcı belgelerinin sunulması sağlanmalıdır.

İdare tarafından yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edileceği belirtilse de mevzuata aykırılık teşkil eden husus 2021 yılı sonu itibarıyla devam etmektedir.

Bu suretle, Kafkas Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Hastanesinde görev yapan sigorta kapsamındaki personelin, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yapılmaması	2020	Kısmen Yerine Getirildi	2021 yılında da zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmayan personeller tespit edildiğinden söz konusu husus bu Raporun “Diğer Bulgular” bölümünde dört numaralı bulgu olarak yer almıştır.